

woordiger van de groote naturalistisch-impressionistische traditie, is de kunstenaar, die van Hollands belangrijkste figuren der laatste 30 jaren het portret heeft geboetseerd, als buste deels, deels voor den penning. Wij bepalen ons tot het laatste, waarvan hier als voorbeeld gegeven zij de penning Van Eeghen. (1)

Dit stuk toont ons Dupuis in zijn volle kracht, kenmerkend, raak en vast, toch ook weer met die in één oogenblik alles te vatten begeerende, gespannen aandacht.

Stellen wij er thans naast een plaquette Van Heek van Van Goor (2) of Dante van Van der Hoef (3). Geen van deze twee hebben dat felle, dat ineens-overtuigende, dat ruig-levende van Dupuis — zij hebben echter andere hoedanigheden en wel ieder weer andere dan de ander.

Wat ons in van Goor hier in het bijzonder treft is een zeer bijzondere hoedanigheid. Immers dat portret is eenerzijds voor alles een portret in metaal — teekenend voor den man die het geheele penningvak beheerscht in al zijn trappen, die zelf even goed den stalen stempel ciseleert als hij aan zijn metalen gietpenning de laatste hand legt, in onderscheid met Dupuis én van der Hoef, die beide „modelleeren” doch geen van beide zelf het metaal bewerken.

Doch daarnaast treft ons, dat toch juist dit portret een volkomen onstoffelijke uitdrukking heeft — een merkwaardig bereiken, het stuk metaal sierend werkend juist als materiaal, en toch tevens door zijn voorstelling zich verijlend tot een verfijnde geestelijke waarde.

Ik leg hier dáárom zoo den nadruk op, omdat van der Hoef's Dante in zijn geheele behandeling juist op de „geestelijke” werking aanstuurt en ondanks zijn goede hoedanigheden dit verijlende stofoverwinnende geenszins bereikt.

In dit verband moge dan tevens een uitdrukking nader toegelicht worden waarvan het gebruik te voren uwe aandacht wellicht niet ontgaan is.

Ik heb namelijk gesproken van het zoogenaamd „Geestelijke” waarnaar de beeldende kunstenaars van heden streven. Zonder nadere toelichting zou dit wellicht als afkeuring zonder meer klinken. Dit nu is geenszins de bedoeling. Het streven, de richting der beeldende kunst onzer dagen is ongetwijfeld belangrijk en al moge er naar verhouding ook veel kaf onder het koren zijn, de ernstige werkers verdienen belangstelling en waardeering ten volle.

Dit sluit echter niet in dat men het onvoorwaardelijk eens is met hun opvatting. Persoonlijk kan ik althans niet ontveinzen, dat ik het huidige tijdvak der beeldhouwkunst in Holland zie als een overgangstijd, ongetwijfeld uit kunsthistorisch oogpunt allerbelangrijkst, als terugslag op het voorafgegane en als voorbereiding voor een tijd, die komen gaat, doch in zich zelf naar mijn meening evenmin van blijvende zuiver aesthetische